

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

PERIODICAL DIV.
DEC 5 1941
RECEIVED

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

NA SVAKO VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemljati sobot,
nedelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 236 — Stev. 236

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 3, 1941 — SREDA, 3. DECEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

ITALIJA PRED POLOMOM

ITALJANI OBDOLŽILI SLOVENCE, DA NETIJO ZAROTO IN SABOTAŽO. — ARETACIJE V TRSTU SE NADALJUJEJO. — VELIKA MNOŽINA RAZSTRELJIVA NAJDENA PRI ZAROTNIKIH

Sinoči je bilo v Rimu uradno naznanjeno, da je bila prepredena zarota proti fašistični vladi in proti ministrskemu predsedniku Benitu Mussoliniju, da so bili prepredeni mnogi slučaj sabotaže ter da je bilo večeraj pred posebno sodišče za obrambo države pripeljanih 60 oseb, ki so obdolžene, da so povzročile razstrelbe v treh tovarnah za smodnik, pri čemur je bilo ubitih 137 oseb; da so nameravale atentat na Mussolinija, da so nameravale polastiti se vlade in postaviti sovjetsko vlado, v kateri bi bila vključena tudi stara Jugoslavija.

To je največja zarota v času fašistične vlade in tem značilnejša, ker je prišla sredi velike vojne. Poleg 60 "zločincev", ki so bili postavljeni pred sodišče v Trstu, se bo moralo za isti zločin zagovarjati še 11 drugih, ki jih pa oblasti še iščejo.

Obseg velike zarote je bilo mogoče razvideti iz obtožnice, katero je javni obtožitelj bral na dve uri. Policijska prestava je lognala, da se je zarotniško delovanje pričelo v Trstu ter se je v letih 1939 in 1940 razširilo na sosedne pokrajine.

Obtožnica trdi, da so bili vsi protidržavni čini storjeni na pobudo tujih držav. Obtoženci so označeni kot politični ljudje, ki se nagibajo od poliberalizma in komunizem, od komunizma na terorizem, vsi pa so prežeti sovražstva proti Italiji.

Obtožnica trdi, da imajo oblasti dokaze, da je bil prekinjen železniški promet, da so zarotniki nameravali razbiti Arnoldstein most med Nemčijo in Italijo in da so bili v zvezi z vojaškim vohunstvom.

Dalje pravi obtožnica, da je bilo vse pripravljeno leta 1938, da bi bil izvršen atentat na il duceja, ko je obiskal Kobarid, toda namrnost po čudežu je bil atentat preprečen.

Obtoženci so tudi, da so izdajali tajni list, izdajali magazin in razglase, v katerih so pozivali vojake k dezertaciji in uporu. Na sodišču je v dokaz zarote bilo razpoloženo mnogo orožja in razstreljiva.

Prvi je bil pred sodiščem zaslišan Vittorio Sossi (Sosič!), dijak inženirske visoke šole. Njemu pripisujejo krivdo, da je bil vodja cele zarote. To je prvič, da je bil kak dijak zapleten v tako zaroto proti državi. Po njegovem zaslišanju so bila ostala zaslišanja preložena na jutri.

Kot pavi Stefani časnikarska agentura, je pravih krivcev sabotaže proti italjski industriji 11, ki pa so še vedno na prostosti. Obdolženi so, da so se posluževali terorističnih metod; v raznih tovarnah je bilo več razstrelb, pri katerih je bilo ubitih več sto Italjanov. V Piacenzi 7. novembra, v Bologna 25. avgusta in v Clani 25. februarja, 1940.

Oblasti še iščejo dokaze glede razdeljevanja orožja, ki je bilo rabljeno pri napadu na Solo v Boven, Cessoči in Pluznah ter pri razstrelbi železniškega tira pri Trbižu.

ZA PREPREČENJE KRIZ

Delavski voditelj zahteva najstrožje odredbe za preprečenje gospodarskih depresij. — Tudi privatna industrija more storiti svojo dolžnost.

Na konvenciji "Investment Bankers Association of America" v Hollywood Beach, Fla., je imel uvodni govor predsednik Ameriške delavske federacije zahteval uveljavljenje takojšnjih načrtov za zasilna dela, s katerimi bo treba začeti po izvršitvi narodnega obrambnega programa, ker bo sicer milijone in milijone ameriških delavcev brez kruha in zasluka. Tudi privatna industrija bo morala storiti svoj delež za preprečenje tukih gospodarskih depresij, kakršna je obiskala deželo leta 1929. Obstojeci gospodarski red bo sam po

sebi le težko preprečil take katastrofe.

Predvsem je priporočal delavski voditelj gradnjo udobnih toda cenejših stanovanj po vsej deželi.

Green je pohvalil navdušenje, s katerim vrši ameriško delavstvo narodni obrambni program. Dejal je, da se skoro sleherni delavec smatra v prvi vrsti za Amerikanca, v drugi vrsti pa člana strokovne organizacije. Delavcem je istakla kot delodajalcem pri srečanju vzdržanje osebnih svoboščin.

Vroč boj za Moskvo

Položaj pred Moskvo je nekoliko nejasen. Na jugu Moskve so Rusiji nekoliko izboljšali svoje položaje, na severu pa so Nemci dosegli nekaj uspehov.

Blizu Stalinoorsk, kjer se nahaja južni rovak nemške obkoljevalne armade, se morajo Nemci boriti v debelem snegu in v hudem viharju. Rusi so na tem kraju zavzeli več vasi.

Severozapadno od Moskve, so bile tri nemške divizije vržene nazaj po vročem boju okoli Klina in Voloholamska.

Nemci beže proti Mariopolu

Moskovska radio postaja naznanja, da ostanki nemške mehanizirane armade, ki je bila poražena pred Rostovom, beže v velikem neredu naravnost v svojo pogubo. Nemci tako naglo beže proti Mariopolu, da jih zasledujoči Rusi ne morejo dohajati.

Zaradi nabasanih cest so pogosto zajeti oddelki armade feldmaršala Ewolda von Kleista in so uničeni.

V Kuibisevu je vnanji komisar S. A. Lozovsky rekel, da je poraz pri Rostovu napravil konec govoricam, da je nemška armada nepremagljiva.

Kot pravi United Press, Rusi z veliko naglico zasledujejo von Kleistovo armado, ki beži ob obrežju Azovskega morja, ki pa bo najbrže padla v roke

naznanja, da je bil za Sosičem poklican Milan Bolsi (Bolsič.) Agentura dodaja, da sta oba Sosič in Bolsi krivdo priznala.

Stefani tudi poroča, da je bil na meji Jugoslavije zasaden "nek Zeben," ki se je s svojimi tovariši razgovarjal o napadu na neko munijsko tovarno. Zeben je bil pozneje v boju s policijo ubit v Ljubljani.

Stefani pravi, da so tuje države netile zaroto v Italiji in da so se pri tem v prvi vrsti posluževale Slovencev.

ruski armadi, ki naglo prodira proti obrežju iz Harkova. Moskovski radio pravi, da more Kleist s svojo armado pobegniti samo na Azovsko morje, kjer bo doživel pogin.

Aretacija radikalnega gubernika

V Buenos Aires, Argentina, so aretirali Carlosa Vidala, gubernika radikalne stranke pod obdolžbo, da je omalovaževal vlado. Aretiranih je bilo še dvajset nadležnih oseb, ker na povelje policije niso hotele oditi z zborovališča.

Vidal je rekel, da poslujoči predsednik Ramon S. Castillo krši pravice naroda in da bo Argentina dobila diktatorsko vlado, če ne zmagajo radikalci pri volitvah dne 7. decembra.

Boljševiško časopisje v Kanadi

Že pred izbruhom vojne so bili nekateri boljševiški listi v Kanadi prepovedani, dočim je bila po izbruhu vojne razširjena prepoved na vse boljševiške časopisje. Odkar je pa Anglija in ž njo vred seveda tudi Kanada zaveznica Rusije, je napetost tako ponehala, da sta v Kanadi zopet dovoljena ruska dnevnika "Pravda" in "Edeca zvezda" ter mesečniki "International Literatur," "U. S.S.R. in Construction" ter "Sovietland." Vsi ti listi izhajajo v Moskvi.

Včeraj dopoldne je bil Morse s svojimi tovariši v Beli hiši, kjer je pedložil predsedniku Rooseveltu natančno poročilo.

Eugene Talmadge, governer države Georgije je bil prisiljen zavrniti prošnjo za pomiloščenje šestih članov Kukulksklanca, ki so bili obsojeni na tri leta ječe, ker so več povsem nedolžnih ljudi skoro do smrti pretepli. Večje število duhovnikov se je izjavilo proti pomiloščenju, pa tudi v državnem zakoniku ni nobene določbe, ki bi pomiloščenje upravičila.

Obtožencem je bilo dokazano, da so brez najmanjšega povoda vdiralni ponoči v stanovanja, odvstajali miroljubne prebivalce na kakšni samotni kraj, kjer so jih slekli do gola in neusmiljeno pretepli.

Železničarji ne bodo zastavkali

Po novi pogodbi, ki je še niso odobrile niti železniške družbe, niti železničarji, bo železničarjem povišana letna plača za 300 milijonov dolarjev.

Wayne L. Morse, načelnik posredovalne oblasti, ki ji je poveril predsednik Roosevelt težavno nalogo uravnave spora med železničarji in železniškimi družbami, je sporočil, da so zastopniki nasprotujočih si strank sprejeli njegove predloge. Četudi pogodba doslej še ni podpisana, se da z gotovostjo tritati, da je nevarnost železničarske stavke odstranjena.

Dasi podrobnosti pogodbe niso bile objavljene, se je zvedelo s precej zanesljive strani, da bo železničarjem povišana letna plača za več kot 300 milijonov dolarjev. To je kakšnih 40 milijonov več kot jim je spocetka ponudila posredovalna oblast.

Železničarske bratovščine so za vse tehnične delavce (take, ki so zaposleni na progah, v delavnicah in na vlakih) zahtevale 30 odstotno zvišanje. (Zdaj znaša njihov najvišji zaslužek \$5.06 na dan). Za vse druge železničarje so zahtevale bitovščine od 30 do 34 centov več na uro. (Zdaj zaslužijo na uro od 35 do 85 centov.)

Po novi pogodbi bodo tehnični delavci upravičeni za čas med 1. septembrom in 1. decembrom do 7 in pol odstotnega zvišanja, dočim bodo dobivali po 1. decembru 9 in pol centa več na uro. Potemtakem jim bo zvišana sedanja dnevna plača (\$5.06) za 76 centov.

Vsi drugi železničarji bodo dobili za čas med 1. septembrom in 1. decembrom 9 centov več na uro, po 1. decembru pa še en cent.

Morsejeva oblast je prvotno ponudila tehničnim delavcem 7 in pol odstotno zvišanje, vsem drugim železničarjem pa le nekaj centov več na uro. Umevno je, da delavci s tem ni kakor niso bili zadovoljni in so hoteli s štrajkom poudariti svoje zahteve.

Včeraj dopoldne je bil Morse s svojimi tovariši v Beli hiši, kjer je pedložil predsedniku Rooseveltu natančno poročilo.

Šest Kukulksklanecv obsojenih

Eugene Talmadge, governer države Georgije je bil prisiljen zavrniti prošnjo za pomiloščenje šestih članov Kukulksklanca, ki so bili obsojeni na tri leta ječe, ker so več povsem nedolžnih ljudi skoro do smrti pretepli. Večje število duhovnikov se je izjavilo proti pomiloščenju, pa tudi v državnem zakoniku ni nobene določbe, ki bi pomiloščenje upravičila.

Obtožencem je bilo dokazano, da so brez najmanjšega povoda vdiralni ponoči v stanovanja, odvstajali miroljubne prebivalce na kakšni samotni kraj, kjer so jih slekli do gola in neusmiljeno pretepli.

GOSPODINJAM JE MLEKO PREDRAGO

"Organizirane gospodinjje" v Syracuse, N. Y., bodo porabljale skoro izključno le konzervirano mleko.

Ko so trgovci v mestu in okolici Syracuse, N. Y., 1. nov. sporočili, da se je kvart mleka spet podražil za 1 cent, so sklenile gospodinjje uvesti protikampanjo ter porabljati čim manj svežega mleka.

Pred dvema meseca je bilo ustanovljeno društvo "Organiziranih gospodinj", in njega predsednica Mrs. Carl Nye je rekla, da bo organizacija pozvala svoje člane kupovati sveže mleko le v skrajnem slučaju.

VOJNA V LIBJI

Dve nemški mehanizirani diviziji ste prebili angleški koridor pri Tobruku ter ste zasedli utrdbi Sidi Rezegh in Bir El Hamed, vsled česar je Tobruku zopet odrezan zveza z angleško armado.

Nemško poročilo pravi, da je bilo ujetih 900 angleških vojakov, med njimi trije generali, da je bilo uničenih 814 angleških tankov in oklopnih avtomobilov in 127 aeroplantov.

Pri vsem tem pa je nek visok angleški častnik rekel: — "Danes so imeli Nemci nekaj uspeha, jutrišnji dan pa bo zopet naš."

"V vojni smo!" — pravi zvezni sodnik

V Philadelphiji je bil potrjen k vojakom 27 letni Louis D. Kates. V armado noče pod nobenim pogojem, češ, da mora skrbeti za svojo ostarelo mater. Ker mu niže sodišče ni dalo zadoščenja, se je pritožil pri zveznem sodišču. — Zvezni okrajni sodnik Welsh je najprej ugotovil, da zadeva na splošno v njegov delokrog, nato pa dostavil: — Naša dežela je v vojni, pa naj reče kdo karkoli hoče. Amerika je v vojni, pa če je vojno napovedala ali ne.

6 delavcev ranjenih pri eksploziji

V poslojnu Wright Aeronautical Corporation v Lodi, New Jersey, kjer sežigajo odpadke, je nastala eksplozija, pri kateri se je hudo poškodovalo šest delavcev. Edward L. Conroy, posebni agent zvezne tajne službe, je po temeljiti preiskavi dognal, da je nekdo pomotoma zaprl strnostni ventil pri kotlu, čemur je sledila eksplozija. Produktivca Wrightove tovarne vsled tega ni bila prizadeta. Spocetka so domnevali, da gre v tem slučaju za špijonežo.

Inteligenca newyorških rekrutov

Poročnik B. W. Saurel poroča iz Camp Upton, L. I., New

York, da so rekruti iz New Yorka in okolici bolj inteligentni kot pa iz drugih krajev.

Takoj po vstopu v armado mora sleherni položiti skušnjo, po čemer častniki presodijo, za kakšno vrsto vojaške službe je najbolj usposobljen. Newyorški rekruti dosežejo pri skušnji povprečno 55 točk, rekruti iz drugih krajev pa le 35. Značilno je, da na stavljenega vprašanja dosti bolje odgovarjajo fantje z ljudskošolsko kot pa z višješolsko izobrazbo.

Organiziranih gospodinj" je imel 4000. Organizacija je bila ustanovljena v začetku oktobra, ko so nameravali trgovci vsled stavke razvažalcev zvišati cene.

Qrganiziranih gospodinj" je imel 4000. Organizacija je bila ustanovljena v začetku oktobra, ko so nameravali trgovci vsled stavke razvažalcev zvišati cene.

Qrganiziranih gospodinj" je imel 4000. Organizacija je bila ustanovljena v začetku oktobra, ko so nameravali trgovci vsled stavke razvažalcev zvišati cene.

Za obrambo Pacifika

V Singapore je prišlo močno angleško vojno brodovje, med njim tudi najnovejša oklopnica Prince of Wales, ki ima 35,000 ton in še neka druga skrivnostna oklopnica. S tem je Anglija ojačila svoje brodovje v Aziji za slučaj, da pride do vojne z Japonsko.

Dosednji je bilo angleško glavno mornariško poveljstvo v kitajskem vodovju, sedaj pa je glavni stan v Singapore, kjer so angleške bojne ladje združene z avstralskimi in novozelandskimi bojnimi ladjami pod skupnim poveljstvom.

Bojne ladje so se prikazale z zapada ter so plule skozi singapurski vnanji preliv proti vzhodu v mornariško postojanko Singapore.

Na čeln dolge vrste bojnih ladij je plula oklopnica Prince of Wales, ki je sedaj poveljniška ladja azijskega brodovja pod poveljstvom admirala sir Tom Phillipsa.

ANGL. POVELJNIK V AFRIKI

General sir Alan G. Cunningham poveljuje angleški armadi v Libiji. Njegov brat admiral sir Cunningham je na poveljnik angleškega brodovja, ki soeluje z Angličani na kopnem.

AVSTRALSKA KRIŽARKA POTOPLJENA

Avstralska križarka Sidney, strah nemških ladij in ki je bila zapletena v najmanj 20 bitk, se je potopila vsled poškodb, ki jih je dobila v bitki z nemško roparsko ladjo Steiermark, ki je potopila 10 zavezniških ladij in ki se je prej potopila, kot pa Sidney.

Križarka Sydney je več mesecev iskala mnogo večjo in boljše oboroženo nemško ladjo Steiermark po južnem Pacifiku. Slednje pa jo je zasledila okoli 26. novembra in med obema ladjama se je vnel silovit boj, tekem katerega je bila Steiermark potopljena. Nato pa se je tudi vsled velikih poškodb potopila Sydney s 645 mož posadke brez vsakega sledu.

Nujna seja avstralskega kabineta

Iz Camberre poročajo, da se je sestel v ponedeljek avstralski kabinet k nujnim in važni seji. Ministri so razpravljali o najnovejših razvojih na Daljnem iztoku, ki so tudi za Avstralijo velike važnosti.

Oklopnica Prince of Wales, ki je igrala veliko vlogo pri potopu nemške oklopnice Bismarck v maju, je prva poglavitna angleška bojna ladja, ki je bila poslana na Daljni Izток v vojne namene.

Angleška radio postaja naznanja, da je Rusija razglasila vodovje okoli Vladivostoka za prepovedano zono. Angleška radio postaja tudi pravi, da so ameriške bojne ladje na Daljnem iztoku "mnogoštevilne, močne in pripravljene."

THIS YEAR GIVE...
DEFENSE
Bonds *** Stamps
The present that not only is appreciated by the one who receives it, but benefits every one in America.
Naprodaj so pri Vaši lokalni pošti ali banki.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

For one year \$6.— For two years \$11.— For three years \$15.— For four years \$18.— For five years \$21.— For six years \$24.— For seven years \$27.— For eight years \$30.— For nine years \$33.— For ten years \$36.—

"Glas Naroda" is published every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 9-1241

Strahote bojnih strupov

Mornariski sekretar Knox je pred časom izjavil odboru ameriškega senata sledeče: "Čela vrsta znamenitih govori za to, da bo pri napadu na Anglijo, prišlo do uporabe bojnih strupov v velikih količinah." Knox ni sicer povedal, odkod ima te informacije, toda če bi se zgodilo, da bi imel prav, potem bomo v prihodnjih tednih doživeli vojne grozote, kakršnih človeštvo še ne pozna. Po napovedih tako ene kakor tudi druge vojskajoče se strani si očitno ne moremo sklepati, da bi Evropi grozila vojna z bojnimi strupi. Bila bi namreč strahotna prav za to, ker ne bi prizadela le borec v sprednjih vrstah, ampak tudi žene, otroke in starjake v še tako oddaljenem zaledju.

Najvažnejša uporaba bojnih strupov je seveda ostala topništvo. Izpuščanje strupenih plinov s projektorji in streljanje plinskih bomb, je prišlo kvečjemu na razdalje 500 do 800 metrov. Na večje razdalje se je izpuščeni plin že preveč razredil. Topništvo pa je lahko streljalo na velike razdalje granate razmeroma velikega kalibra, napolnjene z bojnimi strupi. Poseben učinek je moglo topništvo doseči, če je streljalo granate, napolnjene z iperitom. Ta tekoči bojni strupki se je izkazal med vsemi kot najbolj nevaren, je imel še to lastnost, da se je pri ugodnem vremenu razširjal po ozemlju, obdržal učinkovit 14 dni ali celo tri tedne.

Uporaba bojnih strupov so velesile obravnavale prvič že leta 1898, ko so na splošno določile, da mora biti učinek drobecv eksplozivne granate hujši kot učinek strupa. Tudi leta 1907 so se zedinile na prav tej formuli, ki naj bi najhujš povedala, da je bolje, če drobec granat vojaka raztrga, kakor pa da ga umorijo strupeni plini. Svetovna vojna je pokazala, da se velesile teh sklepov niso držale.

Leta 1922 je bila v Washingtonu konferenca, na kateri so sodelovale Zdr. države, Anglija, Francija, Japonska in Italija. Združene države so predlagale, naj se prepove uporaba bojnih strupov v vojskeh. Zastopniki vseh omenjenih držav so pristali na to. Zanimivo pa je, da kasneje nobena od vlad tega dogovora ni ratificirala tega predloga.

Kaj more prinese sedanja

SLOVENCII
NAJBOLJ POPOPNA ZALOGA
SLOVENSKE FONOGRAFSKE
PLOSČ DOBITE PRI
JOHN MARSICH, Inc.
483 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

vojna na polju tega vojskovanja z bojnimi strupi, ne vemo. Strokovnjaki so mnenja, da bi bilo bombardiranje iz zraka, pri katerem bi letala metala bombe, napolnjene z bojnimi strupi mnogo manj učinkovito, kakor pa dosedanje bombardiranje. Za uspeh mora biti ozračje mirno, saj vetrovi ne smejo strupenih plinov razpihati in s tem razredčiti. O tem pa prav letala nimajo kontrole in je zato vedno uspeh takega bombardiranja, ne glede na dvojnoljivost zadetkov, negotov.

Sedanja vojna tudi se ni prinesla tako imenovanih stoječih zakopanih front, ki bi bile najbolj primerne za uporabo bojnih strupov. (Presenečenja seveda niso izključena.

Že dolga tri leta pred izbruhom sedanje vojne so v različnih državah v laboratorijah velikih kemičnih tovarn, žrtvovali težke milijone za poskuse z novimi, še bolj učinkovitejšimi bojnimi strupi. Ker je temu tako, se ne moremo ubraniti vtisa, da bo tudi pri bojnih strupih zmagoval gospodarstvo načelo, da je treba od investiranega kapitala dobiti primerne dohodke. To načelo velja tudi za industrijo bojnih strupov in zato težko verujemo, da bi nam pred koncem te svetovne vojne bile prihranjene grozote, ki jih prinese vojna s strupenimi plini.

NOV GROB V DOMOVINI.

Na Bakuju je umrla 5. novembra Marija Kolar, ki je svoje čase živela v Clevelandu. V Clevelandu zapušta hčer Mrs. Rose Stegovec ter več drugih sorodnikov, v New Yorku pa sina Johna. — Naj mirno počiva blaga žena v rojstni zemlji preostalih pa naše iskreno sožalje.

NOVI STATUTI ŠPANSKE FALANGE.

Uradni list Francove vlade je objavil nove statute španske falange, osnovne državne organizacije v Španiji, ki je precej silna nazijem v Nemčiji in fašistov v Italiji. Novi statuti dajejo predvsem večjo oblast generalu Franco, kot vodji Španskega naroda. Vrhovna organa falange sta nacionalni svet in politična junta. Polovico članov junte določijo nacionalni svet, polovico pa general Franco, ki imenuje tudi njenega predsednika. Oblast junte je delegirana od nacionalnega sveta. Junta proučuje vsa vprašanja, ki se tičejo neposredno falangistične pokreta, in je njegov stalni organ.

Nacionalni svet bo sestavljalo 75 članov, po položaju pa bodo njegovi člani tudi vsi aktivni ministri. V gospodarskem pogledu bo med drugim

ISCEM

ženo svojega brata LUDVIKA OSWALDA, doma iz Prezida, umrl v New Yorku leta 1917. Njeno deklirsko ime je bilo Teresa Lauric, doma iz Kočevske Reke. Imela sta tri hčere. Rad bi ji njimi dopisal. Naj se mi zgledajo na naslov: JOSEPH OSWALD, 13475 Moran Ave., Detroit, Mich. (6x)

Pomagajte vladi v tej narodni stiski. Zgradite obrambno steno s tem, da kupujete

DEFENSE SAVINGS BONDS

in

STAMPS

naloga falange, da organizira zastopstvo stanov po načelu, da se morajo interesi podincev podrediti interesom skupnosti. Kakor predsednik politične junte ali izvrševalnega odbora stranke, tako bo tudi generalni tajnik imenovan neposredno od predsednika. nacionalnega sveta. Dolžnost predsednika politične junte bo, da bo skrbel za povezanost med državno in falango, v znamenju najpopolnejše harmonije. Kakor v Italiji bo tudi v Franciji Španiji generalni tajnik stranke falange, obenem tudi državni minister. Politična junta je po svojih funkcijah posvetovalni organ vlade, s katero bo neprestano v stikih; z drugo besedo, vlada bo odvisna od junte, ki bo tvorila več med generalom Franco in ministri. Sklepi vlade ne bodo torej več rezultat ministrskih posvetovanj, temveč odločitev politične junte. Povezanost med falango in državo bo prišla tudi do izraza s tem, da bodo glavni funkcionarji falange obenem ministri.

Falanga je odslej edina stranka v Španiji. V njenih vrstah se bo zbirala španska mladina, pa tudi vojaki in bivši bojevniki ter zastopniki bivše stranke Primo de Rivero. Vojški element je v falangi posebno močno zastopan.

Tako so v tej enotni stranki zastopani sedaj bivši Rivero falangisti, nadalje tradicionalisti in monarhisti ter vojaki.

POPRAVEK

Pri poročilu glede velikega koncerta v Arlington Halli, je bilo izpuščeno ime slovenskega cerkvenega pevskega zbora, kateri je sodeloval na programu s svojimi pevskeimi točkami. Prosimo, oprostite.

IMATE ZE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani;

82 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma osmajenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnoviji zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKSKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Pošljite svoto v znakih po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDŌV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite s atlasom in to ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida. Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Protiboljševiška zveza.

Ko so začeli v Rusiji pridigovati boljševiki svoj novi nauk, so imeli na svetu le malo prijateljev. Posebno v kapitalističnem svetu. Anglija, Francija in Amerika so jih gledale po strani. Hitlerjeva Nemčija in Mussolinijeva Italija sta bila proti njim. Ter še mnogo, mnogo drugih držav.

Kar iznenada je pa sklenil Hitler z Rusijo pogodbo. In s Hitlerjem vred seveda tudi Italija. Svet se ni mogel načuditi tej zagonetki.

No, prijateljstvo ni bilo dolgotrajno. Letosnje poletje je Nemčija prekršila pogodbo in udarila na Ruse.

Hitlerju je začelo primanjkovati žita in petroleja. Rusija ima obojega dovolj.

Pri napadu na Rusijo je pa Hitler računel še z neko drugo možnostjo: prikupiti se je hotel Angliji in Ameriki, misleč, da bosta odobravalji njegov korak.

V tem se je strahovito zmotil.

Svetovni razborci so se namreč tako spremenili, da je vreden splošnih simpatij in splošne podpore vsakdo, ki ga Hitler napade.

Svet se je razdelil v dva tabora: v prvem so Nemčija, Italija in Japonska, v drugem pa vse druge države.

Hitlerju je se zdelo potrebno ustanoviti protikomunistično zvezo. Toda kakšnega pomena bi bila zveza, če bi bile v nji samo tri države: Nemčija, Italija in Japonska? To ne šteje in ne zaleže dosti. — Več članov je treba, — si je mislil, in ni mu jih bilo treba dolgo iskati.

Pred nekaj dnevi je prenetil svet z naslednjo izjavo: — Ustanovljena je bila protikomunistična zveza v kateri je trinajst držav: Nemčija, Italija, Japonska, Nankinska Kitajska, Mančukuo, Finska, Španska, Madžarska, Danska, Bolgarska, Romunska, Slovaška, Hrvaška.

Pa si oglejmo malo te države. Japonska se nada nekaj dobička od zaobljene nemške zmage, Nankinska Kitajska in Mančukuo sta slovo orodje Japonske, Italija je Hitlerjeva ponižna dekla, ostalih sedem držav ima pa Hitler v svojih krempljih.

O kakšnem prostovoljnem nastopu proti Rusiji ni torej v tem slučaju nobenega govora.

Vse te države igrajo žalostno vlogo, nadvse smešni vlogi imata pa Slovaška in Hrvaška.

Roman, ki jih ni.

LETO DNI CAMACHOVE VLADE

V ponedeljek je poteklo leto dni, odkar je Avila Camacho predsednik mehiške republike. Mož mora biti s svojimi dosedanjimi uspehi povsem zadovoljen.

Njegov najsijajnejši uspeh je nedvomno pogodba, sklenjena pred štirinajstimi dnevi med Mehiko in Združenimi državami, ki je zajamčila tesnejše sodelovanje med obema sosedama ter premostila razkol, ki ga je povzročil Camachov prednik z razlastitvijo ameriške petrolejske lastnine na mehiških tleh.

Camachova vlada pa ne sodeluje z Združenimi državami samo v gospodarskem smislu, pač pa tudi v vnanjepolitičnem pogledu.

Sporazumno z Združenimi državami je Mehika razvila ob obeh vojaška oporišča, naperjena proti Nemčiji in Italiji; v svojem vodstvu je zaplenila dvanajst nemških in italijanskih ladij, zaprla vse nemške konzulate ter uveljavila trgovske omejitve napram državam osi.

Štirinajstredsetletni predsednik Camacho je poleg tega izvedel tudi obširne armadne in mornariške reforme. Mehiška armada (s častniki vred) bo kmalu štela 61,500 moč, do čim bo njihova oprema odgovarjala vsem metodam motorizirane vojne.

V notranji politiki ubira Camacho "srednjo pot", vsled česar si je nakopal med pristaši radikalnega prednika Cardenasa precej nasprotnikov. Navzlic "srednji poti" ima pa vedno pred očmi gospodarski podvig najrevnejših slojev prebivalstva in temeljite socialne reforme. Camachova vlada je lani preskrbela za zemljo poldrug milijon obubožanih farmerjev ter ustanovila 15 tisoč kolektivnih farm. Njen velik uspeh je bilo tudi podržavljenje železnice.

AMERIŠKI FARMERJI

Poljedelski department poroča, da ameriški farmer že izna 1929 ni imel tako dobrega leta kot je bilo letošnje.

Po računih poljedelskih izvedencev bo znašal njegov letošnji dohodek 11 tisoč 200 milijonov dolarjev. Prihodnje leto bo še znatno bolj, kajti dohodki so prenačunani na 13 tisoč milijonov dolarjev.

Povišani dohodek pa farmerju seveda prav dosti ne zaleže, ker mora vse, česar doma ne pridela, znatno dražje plačati. Nekateri farmerski izvedenci celo zatrjujejo, da sedanji farmerjev dohodek sploh ne zadošča z ozirom na splošno draginjo.

Nakupna sila ameriškega farmerja se je baš v tekočem letu presenetljivo znižala.

NEKAJ ZANIMIVIH PODROBNOSTI

Ameriško armadno vodstvo je nedavno objavilo naslednje zanimivo poročilo:

Mladi mož, ki je poklican v armado, je povprečno 5 čevljev in 8 inčev visok ter tehtal 144 funtov. Preko pasu meri 31 inčev, čevlje nosi št. 9 1/2, pokrivalo št. 7.

Po parmesecnem vežbanju se vojak za nekaj funtov zredi, preko prsi je za inč širji in čevlje mora imeti za pol številke večje.

Vsak vojak dobi na teden: 4 funte in 6 unč sveže govedine, 14 unč kuretnine, 1 funt in 12 unč sveže svinjine, 7 jajc, 9 funtov in 3 unče sveže in konzvirirane zelenjave, 1 funt zrnate jedi, 2 funta svežega in konzviriranega sadja, 14 unč kave, 4 funte in 6 unč krompirja ter 4 funte svežega in kondenziranega mleka.

V nobeni drugi armadi na svetu nima vojak tako dobre hrane kot v ameriški.

Usodna zmeta

V New Orleansu je sedel Patrick Sullivan mirno v nekem kino-gledališču. K njemu stopita dva policista in ga povabita s seboj. Na cesti ju vpraša, kaj hočeta. Povesta mu, da ga bosta odpeljala tja, odkoder je pobegnil, namreč v norišnico. Sullivan je začel divjati. Nataknila sta mu prišilni jopič in ga povelja. Zvečer je začela njegova družina poizvedovati po njem. Zmeta je bila kmalu pojava. Polistoma je bilo naročeno arrotirati Patrika Sullivana, toda v mestu je več Patrikov Sullivanov. V prevelikem navdušenju nista prišla pravega.

Pomanjkanje zdravnikov

"Journal of the American Medical Association" vsebuje članek, v katerem se pritožuje nad pomanjkanjem zdravnikov v Združenih državah. Član kar priporoča, naj bi pustili zaenkrat v deželo kakšnih 1500 zdravnikov, kar bi trenutno odpravilo splošno pomanjkanje. Inozemski zdravnik mora v Ameriki še nekaj časa študirati ter položiti potrebne izpite, predno mu je dovoljeno izvrševanje zdravniške prakse. Nekateri ameriške države pa sploh ne sprejemajo inozemskih zdravnikov.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,500 Premoženja \$4,935,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125,19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo, vrste certifikate sedanjice dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če je vaš član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev

K. S. K. Jednote, all pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,500 Premoženja \$4,935,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125,19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo, vrste certifikate sedanjice dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če je vaš član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev

K. S. K. Jednote, all pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kje r bivažo in delajo Slovenci

Edino sredstvo za preprečenje inflacije

Angleško delavstvo in kapital sta pripravljena sodelovati pri vzdržanju najvišjih cen in plač. Vodstvo je poverjeno energičnemu Donaldu Gordonu. — Ali bo kontrola pomagala izvojevati vojno?

S pogumom pionirjev prejšnjega stoletja in pod vodstvom Donalda Gordona, najbolj energičnega moža, ki ga je mogla dobiti vlada v to svrhu, je Kanada pripravljena uvesti popolno kontrolo nad cenami in mezdami in sicer v edinem namenu, da prepreči inflacijo, kakršna se je bila pojavila tekom prejšnje vojne.

Splošno se p r iznava, da je to junaška, skoro neizvedljiva naloga.

Nadzorniki nad cenami skušajo zajeziti veletok draginje, ki se je začela še sunljivo dvigati ter zaenkrat še ne vedo, v kakšni meri jim bo to uspelo. Njihov uspeh je odvisen od nestabilnih faktorjev, vsled česar si nihče ne upa prerokovati kolenca.

Kanadčani od najvišjih do najnižjih slojev, trgovci, delavci in odjemalci, so sklenili z vsemi svojimi močmi pomagati pod pogojem, da bo ta napor ojačilo njihovo deželo za vojno in za mir ter bo pomagal vojno uspešno izvojevati.

Mogoče bo tukaj ali tam kakšna izjava, v splošnem se pa vse zaveda nevarnega položaja ter potrebe izrednih odredb.

Kakor rečeno, se Kanadčani v prvi vrsti vprašujejo, če bo kontrola nad cenami in plačami pomagala izvojevati vojno. Če jih bo mogoče prepričati, da bo pomagala, si je vlada lahko zvesta vsestranske pomoči in podpore.

Možje, ki jim je bila poverjena ta težavna naloga, so trdno prepričani, da jo bodo uspešno rešili. Pri tem ne vprašujejo, kakšne težave se bodo pojavile, kakšni riziki in kakšna bremena bodo naložena gotovim podjetjem.

Armada — v tem slučaju jo predstavlja ves kanadski narod — je sklenila premagati inflacijo, je dobrega razpoloženja ter prežeta s trdno vero v zmago.

Společka se je pojavljalo nešteje predlogov glede kontrole, nad denarji. Vlada, oziroma njeni svetovalci so vse zavrnili ter naposled sklenili podvreči splošni kontroli vse cene. To je bil najbolj drzen, obenem pa

seveda tudi najbolj preprost korak.

Tekom tednov, ki so potekli od prvega tozadavnega naznanila, je bila večina trgovcev in kupcevalcev prepričana, da bo vlada ta in tam nekoliko spregledala ter dovolila povišanje cen. To se vedno upajo, in baš v tem slučaju se bodo pojavila prva razočaranja.

Donald Gordon, Aberdonec po rodu in pomožni guvernator Kanadske banke, mož, ki mu je bila poverjena kontrola nad cenami in mezdami, je jasno in odkrito povedal, da v tem slučaju ne bo nobenega stopnjevanja in nobenih polovičarskih odredb.

"Za inflacijo ni mogoče sklepati nobenih kompromisov," je poudaril, ko je takole pojasnil svoje stališče.

"Blago v trgovinah na drobno se ne bo podražilo. Če bo pretioka taka nevarnost, bomo zapovedali trgovcem na debelo in tvorničarjem znižati cene. Kontrola nad cenami bo

uspešna. Nobena vlada se ne more lotiti tako važne zadeve brez trdnega sklepa, da jo bo izvedla do skrajnosti."

V njegoveni ugotovitvi je prav posebno važna naslednja točka.

"Prodajalci pod nobenim pogojem ne smejo prodajati za isti denar slabšega blaga ali dajati slabšo mero in vago.

"V to svrhu ne bo potrebno samo sodelovanje javnosti, pač pa dobra volja vseh oseb in korporacij, zaposlenih s trgovino. Kjer ne bo dobre volje in potrebnega sodelovanja, bo oblast nastopila z vso ostrojtjo. Za kršilce odredb so določene hude kazni.

Vsak trgovec bo moral sestaviti seznam blaga, ki ga je imel v svoji zalogi dne 30. novembra; po čem je blago plačal, koliko so znašali upravni stroški in kakšnega dobička se je nadal. Seznam mora inšpektorju na zahtevo predložiti in, mu dati tudi vse druge podatke.

Do 1. decembra bo moralo biti vse urejeno do najmanjših podrobnosti. S 1. decembrom bo pa uvedena postavna kontrola nad vsemi cenami.

Tako radikalnega eksperimenta se ni doslej lotila še nobena ameriška država. Kanadska vlada je prepričana, da se bo obnesel.

PODMORNICA POTOPLJENA OB OBALI

Nemška podmornica se je približala severnemu delu Nove Fundlandije ter jo je bilo mogoče opaziti z obrežja.

Kanadsko mornariško ministrstvo je sporočilo, da sta kanadski korveti "Chambly" in "Moosewaw" nedavno potopili v severnem delu Atlantskega oceana neko nemško podmornico. Kanadske korvete vrše običajno obrežno službo in se le redko kdaj odpravijo na visoko morje.

Nemška podmornica se je tako približala, da je bilo mogoče s prostim očesom opaziti z obrežja. Korveti sta jo začeli zasledovati in jo slednjič potopili. Vnel se je bil vroč boj, toda podmornica ni bila kos nasprotniku.

Mornariški minister Angus McDonald ni sporočil, kje se je vršil boj, pač pa le, da se je dogodek završil dne 5. novembra severno od Nove Fundlandije. Sploh je kanadsko mornariško ministrstvo precej molčeče in nima nikdar navade

poveljevatii uspehov kanadske mornarice.

Najbrž se do konca vojne ne bo zvedelo, koliko sovražnih ladij in kakšne izgube je utrpela kanadska mornarica.

Peter Lehman v armadni službi

Peter Lehman, 24 letni sin newyorskega gubernerja H. H. Lehmana, ki je nedavno prostovoljno vstopil v kanadsko zračno službo, je bil p rideljen kot stražnik nekemu skladišču v Torontu.

Kanadski vojak se je izognil kazni

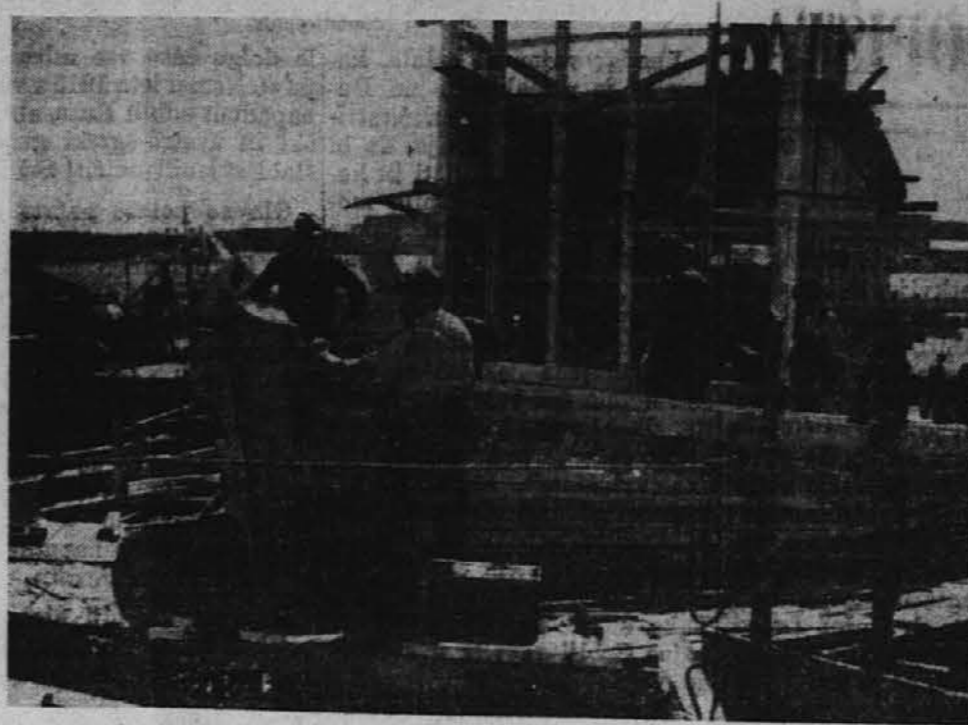
Pred zveznim sodiščem v Portland, v ameriški državi Maine, se je zagovarjal 45 letni kanadski vojak Harold D. Nason iz Frederickstovna, N. B.

Pred dvema mesecema je dopel v Združene države iz Kanade brez postavnega dovoljenja, vsled česar ga je zvezni sodnik John A. Peters obsodil na en dan zapora. Vodstvo kanadske armade je sporočilo sodišču, da bi bil v Kanadi najmanj štiri leta zaprt, ker je bil določen za preoceanško službo, pa se ji je izognil. Nason je rekel, da ni nameraval dezertirati, pač je pa hotel v Zdr. državah obiskati le svoje starše in druge sorodnike.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja moj bratranec ALOJZ ARKO po domače Šimanov iz Zapotoka pri Soderžici. Ako kateri rojak v okolici Kirkland Lake, Ont., Kanada, kaj ve o njem, ali pa sam čita ta oglas, naj se oglasi na naslov: Anton Gornick, 415 West Washington Str., Milwaukee, Wisc., U. S. A.

MALE LADJEDELNICE ZOPET OBRA TUJEJO

V ladjedelnicih od zaliva Nove Fundlandije in ob obali novoangleških držav grade sedaj veliko število majhnih lesenih ladij, ki jih bodo rabili za pobiranje morskih min.

Član parlamenta obsoja štrajkarje

Walter Little pravi, da delajo štrajkarji krivico kanadskim vojakom. — Štrajk baje ovira vojna prizadevanja Kanade.

Dne 21. novembra torej ob izbruha stavke v Kirkland Lake, je izjavil parlamentarec Walter Little:

"Moje mnenje glede štrajkov je javnosti že dobro znano. Že večkrat sem rekel, zdaj pa ponavljam, da delavci, ki v sedanjem času štrajkajo, delajo krivico vojakom, služočim v kanadski armadi. Vojaki se bore za deželo, bore se zame in bore se tudi za štrajkarje ter dobe v povračilo \$130 na dan.

"Mnogo kanadskih vojakov poznam iz za dnj, ko so bili še otroci. Danes se bore za nas, ki smo tukaj, proti Nemcem. Tega gotovi delavci ne vpoštejajo, kajti, če bi vpoštevali bi ne pretili s stavko. Sleherni bi moral imeti pred očmi da je naša dežela v vojni in da je ne sme nihče ovirati v njenih naporih.

"Ob vsaki priliki ponavljam, da bomo povečali naše vojne napore in da ne bomo popustili niti za las. Nihče naj ne misli, da je naš položaj sijajen. Toda nekaterim ljudem ne gre in ne gre v glavo, da je dežela v vojni. Prav na nič drugega ne mislijo, kot kakor bi zvišali svoj zaslužek. Kaj so jim mar vojaki, ki dobivajo po \$130 na dan, kaj so jim mar družine teh vojakov, ki se morajo vzdrževati s pičlo podporo?

"Prosim vas, ne razumite me napačno. Jaz sem prijatelj delavcev, pripadajočih k dobri uniji. Dobre unije so po naših postvah dovoljene. Zdi se mi pa, da bi v vojnem času ne smelo biti stavke in nobenih zadreg, ki bi ovirale naš cilj, ki je — uspešno izvojevanje vojne. Vojni čas nikakor ni primeren čas za stavke. Prav dobro vem, da si nijski člani mislijo: 'Taka prilika, kot sedaj, se nam ne bo mudila tako zlepa. Zdjaj lahko dosežemo vse, kar hočemo.'

"Delavci v Angliji so povsem drugačnega mnenja. Angleški delavci se ne bore za višje plače in ne štrajkajo. Vsa nasprotja so odgodili do konca vojne, katero morajo izvojevati.

"Mogoče mislijo štrajkarji, da zavzemajo pravo stališče. To je njihova stvar, jaz sem pa drugačnega mnenja. Po mojem mnenju delajo štrajkarji krivico našim fantom okraj oceana."

Razvoji tik pred izbruhom stavke

Iz poročil, ki smo jih dobili dne 22. novembra, posnemamo naslednje: V torek zvečer je bila pro-

glasena stavka v Toburn, Sylvanite, Wright Hargreaves, Lake Shore, Teck Hughes, Kirkland Gold, Macassa in Bldgood majnah. V zvezi s tem je izjavil neki unijski uradnik:

"Delavski minister N. A. McLarty je dal zastopnikom locala 240, naslednjo izjavo: 'Delodajalci nočejo priznati unije in nočejo imeti opravka z njo. Delodajalci se nočejo niti posredno, niti neposredno pogajati z zastopniki unije. Na tosto priznanja unije imajo raje opravka z delavskimi odbori v vsaki majni. Stališče delodajalcev ni v soglasju z vladno politiko.'

"McLartyjevo ugotovilo," je dejal unijski uradnik, "da delodajalci umalovažujejo politiko vlade, povsem opravičeno stališče locala 240.

"Zastopniki Mine and Mill Workers unije so bili vsikdar pripravljeni sestii h konferenci niti ter na miren in prijateljski način urediti vse sporne zadeve. Lastniki majn so bili pa vedno proti temu. Za zaprtje majn pade vsa krivda na upravitelje.

"Po mojem mnenju bi delavski minister storil prav, če bi javno obsodil lastnike majn ter jim povedal, da ne delajo soglasno z vladno politiko.

"Lastniki majn nimajo drugega izgovora, kot da se nočejo pogajati z unijo. CIO še vedno smatrajo za nekakšno strašilo, pri tem pa seveda pozabljajo, da baš člani CIO izdelajo največ tankov, topov, ladij in drugih vojnih potrebščin.

"Če lastniki majn ne bodo javno opozorjeni, da delajo v nasprotju z vlado, bodo navdalo to s pogumom druge delodajalce, ki bodo začeli unijo enostavno omalovaževati.

"V tem času naj bi bilo vse kanadsko delavstvo odločno na strani stavkajočih majnerjev v Kirkland Lake."

Piketiranje se v redu vrši. Oh izbruhu stavke ni bilo nobenih drugih neradnosti kot da so heznanci razbili šipe nekaterih delavskih stanovanj. Piketi nosijo velike table z napisi: 'V for Victory with Bargaining!' in "This Mine is on Strike."

Po zahtili lastnikov, ni nobena majna popolnoma ustavila obratovanja. Večinoma vse obratujejo, seveda z zmanjšanim številom delavcev. Unijski uradniki zatrjujejo, da je zastavkalo vsega skupaj 3850 majnerjev, dočim je po zahtili operatorjev to število skrajno pretirano.

na Prospect Ave. v Kirkland Lake je tako vrvenje kot ob času kakšne narodne konvencije.

Na odru je vedno kakšen organizator, ki daje štrajkerjem

Smrt Lapointa—hud udarec za Dominij

Z njim so posebno dosti izgubili francoski Kanadčani. — Državni pogreb je bil v Quebecu. Krsto je nosil tudi Mackenzie King.

Prejšnjo sredo je umrl kanadski justični minister Ernest Lapointe ter je bil pokopan v soboto v Quebecu. Njegova smrt je velika izguba za Kanado in za vojnocoasno vlado pod predsedstvom W. L. Mackenzie Kinga.

V soboto se je vršil v Quebecu državni pogreb. Med častnim krstonošaci je bil tudi ministrski predsednik Mackenzie King, njegov dolgoletni tovariš in prijatelj. Pogreba so se ndeležili vladni voditelji, člani diplomatskega zbora in industrijalci. Angleški kralj Jurij je poslal vdovi pokojnika brzojavno sožalje. Kralja je pri pogrebu zastopal Sir Sluddkham Redfern, tajnik generalnega gubernerja earla Athlona.

Vlado Združenih držav je zastopal ameriški poslanik v Kanadi, Jay Pierrepont Moffat, belgijsko in francosko vlado pa dva ministra.

Pokojni Lapointe je bil več let na glasu kot voditelj kanadskih Francozov. V njih je po vzoru svojega slavnega prednika Wilfreda Lauriera utrjeval zvestobo napram angleški kroni.

Izza izbruha vojne se je z vso dušo in srcem posvečal stvari demokracije ter je kot voditelj manjšinske skupine v angleškem imperiju vedel, da je paraz nacijske Nemčije in Hitlerja še prav posebno velikega pomena za francoske Kanadčane.

Ostali člani kabineta so vedno uvaževali njegove nasvete. Predno je spregovoril kakšno besedo, je moral biti trdno prepričan o njeni resničnosti in iskrenosti.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

MOŽJE, ZENE NAD 40 LET, NE BODITE SLABOTNI, STARI

Dodite veselje, novi, leta mlajši. Vzemite Ostrex. Vsebuje splošna tonika, okreplja, izboljša potrebna nad 40 let—za telo, ki jim manjka železa, kalcija, fosforja, joda, vitamina B1. Nek pa let stari zdravnik piše: "Toliko pomagal bolnikom. Tudi sam sem ga vzel. Uspehi izborni. Posebna vpečevalna množina Ostrex Tonic Tablets velja samo 35c. Pričnite se počutiti veseleje in mlajše še danes. Naprodaj v vseh lekarnah."

s pomočjo mikrofona potrebna navodila ter odreja, koliko naj jih gre tja in tja piketirat.

Pivi dan stavke v Kirkland Lake je bil bolj sličen veselemu prazniku kot pa prvenu dnevu boja, čigar izida ni mogoče naprej napovedati. Mesto ima 21 tisoč prebivalcev ter že precej časa ni doživelo nobene stavke.

Piketi so napram časniškim poročevalcem zelo nezaupni ter le neradi odgovarjajo na njihova vprašanja ali pa sploh molče. Neki časnikar je vprašal starega piketa, kdo bo po njegovem nmenju zmagal:

"Kar unijo vprašaj," se je glasil odgovor, "unija govori v našem imenu."

Največkrat se mora časnikar zadovoljiti z odgovorom: "Pojd v ured locala 240, tam ti bodo vse povedali, če bodo hoteli."

Kanada bo njegovo izgubo v času sedanje krize zelo težko prebolela. Kdo bo njegov naslednik, zaenkrat se ni bilo določeno.

RAZPRODAJA SLOVENSКИH KNJIG po zmerni ceni

- Po 50c zvezek: Andrej Ternovac (Ivan Albreht) Blagajna Velikega Voljoda (Frank Heller)
- Bele noči mali junak (Dostojevski) Filozofska zgodba (Alojz Jiranek) Gospod Fridolin Žolna in njegova družina (Fr. Mitšinski) Kij ne je Makara sarjalo (V. Korolenko)
- Na različnih goilih (Franc Erjavec) Peter Pavel Člavar (Dr. L. Progel) Praviča Kladiva (Vladimir Levstik) Slika Doriana Gray (Oscar Wilde) Verne duše v vlačah (Prosper Mirbeau) Zapiski iz mrtevga doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek: De Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek: Belgator (Artur Bernede) Onstran pragorda (James Oliver Curwood)

Po strani klobuk (Dimitir Fejgel) Zlati Panter (Sinclair Gluck) Rdeča Megla (O. R. Fricke)

Po \$1 zvezek: Ugrabljeni milijoni (E. G. Selliger) Veridnos (Peter Kajetan) Sivko (E. S. Thompson) Rodarska balada (Marija Majerjeva) Prigodbe šebelice Majo (Waldemar Bonsels) Pingvinski otok (Anatole France) Pisane zgodbe (Janko Kvec)

Po \$1.25 zvezek: Skrivnostni studenci (Pavel Koller)

Po \$1.50 zvezek: Zločin in kazeni (F. M. Dostojevski) Tigrovi zobje (Maurice Lablane) Kristof Dimac (Jack London) Misterija (Gustava le Rongse)

Po \$2.50 zvezek: Vitojeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri: KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

Slovenci v Kanadi!

VZAJEMNA PODPORN A ZVEZA "BLED" VAM NUDI NAJBOLJŠO GARANCIJO ZA ZAVAROVANJE PROTI NEZGODAM

JE EDINA SLOVENSKA KORPORACIJA TE VRSTE, KI JE PRIZNANA OD DRŽAVE V KANADI

Dolžnost vsakega Slovena in Slovenke, kateri bočejo dobro sebi in svojim, je, da nemudoma pristopijo v Zvezo.

ZVEZA PLAČUJE BOLNIŠKO PODPORO V RAZREDU A — \$123 DNEVNE PODPORE; V RAZREDU B PA \$12 TEDENSKO IMA GOTOVINE DO \$8000.00, TER JE IZPLAČALA IZ SV. JEGA OBSTOJA PREKO \$10,000.00 ZA RAZNE PODPORE IN OPERACIJE

Za vse podrobnejše informacije so obratite na glavnega tajnika Zveze: FRANK GREBENC, 81 McKELVIE AVENUE, KIRKLAND LAKE, ONT., CANADA

GOSPOD IZ KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

141

Zofija, ki se je bala, da ne bi večno razočarani soprog izgubil zaupanja v Boga in se sprl tudi s cerkvijo, kakor se je bil sprl skoraj z vsemi ljudmi, je videla, da ta nevarnost mineva. Pobožni nadvojvoda ni mogel pozabiti, da je bil pred nekaj časa, ko je rimska kurija podpirala zasedbo neke škofovske stolice na Ogrskem s kandidatom ogrske vlade, napisal papeškemu nunciju uporno pismo. Zapisal je bil: "Gotovo da sem dober sin rimske cerkve, a kadar gre za to, da obvarujem elementarne pravice narodov, ki bom, če je božja volja, kdaj poklecan, da vodim njih usode, ne poznam nobenih ozirov in se nikakor ne bi pomisljal pretrgati svoje zveze celo s svetim očetom, če uporabljajo svojo oblast v pravcu, ki je moji skrbi za blagor mojih bodočih podložnikov diamantarno nasproten".

Bivši učitelj madžarsčine v Konopištu, dr. Jožef Lanyi, je bil postal škof v Velikem Varadinu, v Konopište so bili poklicali novega duhovnika in spovednika, temu se je ihtivi prestolonaslednik izpovedoval svojih grehov in vsa togota ga je minevala, kadar je stopil v kapelico. V prvi klopi so pri maši sedeli častniki in Janacek, v drugi klopi upravni ravnatelj, uradniki in višji gozdarji s svojimi ženami, v tretji klopi oskrbniki, v četrti klopi komornice, za temi pa ostalo osebje. Pred prvo klopo so stali ideci plišasti naslanjači, kamor je sedela prestolonaslednikova rodbina. Vsi častniki in uslužbenci so morali biti že zbrani, kadar je vstopil Franc Ferdinand z Zofijo in otroki. Ko so se odprla železna vrata pri stolpu in so se približali koraki visoke gospode, je vse vstalo. Pred začetkom maše se je Zofija obrnila in pregledala, ali nihče ne manjka. Vsi moški so nosili brke široko zavahane kakor Franc Ferdinand, vse ženske so imele lase preprosto počesane kakor Zofija. Nikoli se ni pripetilo, da bi koga ne bilo.

Pomlad je bila lepa in topla, že v prvi polovici aprila se je odel park v bujno krasoto blagoslovljenega leta, vrtarji so bili ponosni na redke vrtince, ki bodo letos prvikrat cevele. Franc Ferdinand je želel, da bi nemški cesar junija meseca videl vse bogastvo rožnega vrta. Toda otožni, počitka potrebni nadvojvoda se je letošnjo pomlad malo udeleževal vrtnih del. Sklenil je bil, da bo vso pomlad in vse poletje počival v Konopištu in Bluebnbachu, alie nepokoj ga je kmalu pregnal, nič se ni odpočil. Tihota v Konopištu mu je bila neznošna in rad se je peljal kam na pot, čeprav njegova potovanja niso bila prijetna. Peljal se je na Dunaj na pogreb nekoga starega generala, peljal se je v Budimpešto na otvoritev delegacij, vozil se je pregledovat svoja posestva. Povsod, kjerkoli se je pokazal, je bil strah in trepet; samo v Budimpešti ni bilo strahu in trepetu, ampak molčeče sovraštvo. Z negibnimi obrazi so velikaši in poslanci vztrajali v demonstrativnem molku, dokler je bil prestolonaslednik med njimi, z negibnimi obrazi so poslušali njegov tradicionalni otvoritveni govor. Takoj po seji je zapustil ogrsko prestolnico. Samo z njegim magnatom, ki mu je zaupal že izza mladih let in ki je pogosto naslavljal nanj svoja ogorčena pisma o madžarski sovražnosti, je izpregovoril nekaj besed. In celo ta velikaš ki mu je bil zvest in vdan, je z mračnim, zaskrbljenim vprašanjem poglobil nerazpoloženje bolno razdraženega nadvojvode. Magnat je vprašal prestolonaslednika, ali je res, da se misli junija meseca peljati v Bosno na manevre.

Franc Ferdinand ni maral, da so ga spominjali potovanja v Bosno. Misli je bil, da mora obljubiti svoje osebno navzočnost pri bosanskih manevrih, ker je bilo niemu prišlo na misel, da kaže izbrati Bosno za manevrsko ozemlje. Sicer pa ni več natanko vedel, ali se je ta misel potrdila v njegovih možganih, ali mu jo je morda prišepnil Conrad, da bi razdržil Srbe. Kajti o tem, da se bodo Srbi spotikali, nad bosanskih manevri, ni mogel nihče dvomiti. V načrtu je sicer bilo, da manevri ne bodo neposredno ob srbski meji, kar bi bilo istovestno z odkrito grožnjo, temveč ob hercegovski, ki je bila daleč od srbske, vendar je Zofija takoj po določitvi manevrskega načrta rekla, da se Franc Ferdinand ne sme udeležiti teh manevrov, ker je potovanje prenevarno. Sicer se je Franc Ferdinand odvrnil, da je vedno cesar, ki se načelno ne boji nevarnosti, kmalu po aneksiji, v najbolj razburkanih časih, kot osemdesetletnik tvegal pot v Sarajevo — in se mu ni nič zgodilo, zdrav in nepoškodovan se je vrnil domov. Sicer je pa še mnogo časa potovanje se lahko kakopak vsak trenutek odpove.

V resnici je bil Franc Ferdinand že takrat sklenil, da se brezpogojno udeleži bosanskih manevrov; bal se je, da mu ne bi očitali strahopetnost, ako ne bi šel. Zato je izkušal razpusti Zofijine pomisleke.

Rekel ji je, da je to potovanje v vidika prestiža tudi zanjo nujno potrebno. Kajti na tem potovanju Zofija prvikrat v nekaj monarhijskih pred vso javnostjo nastopi ob njegovi strani v čni izmed deželnih glavnih mest kot prestolonaslednikova soproga, časti, ki jih bodo izkazovali bodočemu cesarju, naj prvikrat sprejema tudi ona, bodoča deželna gospodarica, cesarju in vsem sovražnikom pri dunajskem dvorcu na kljub.

To je bila vaba, ki se ji častihlepnica ni mogla upirati. Predstavljal si je osuple obraze svojih sovražnikov na dunajskem dvorcu, osobnih, škodoželjnih zasledovalcev in navdnovalcev vseh ponižanj, ki so se se vedno usipela na nenakoročne Zofijo, kadarkoli je stopila na tla državnega glavnega in prestolnega mesta.

Franc Ferdinand je hotel spored obiska v Sarajevu samostojno določiti, ne meneč se za cesarjeve želje, brez ozira na predpise habsburškega rodbinskega ustava, ki je Zofiji prepovedal, da bi se kazala javnosti kot prestolonaslednikova enakopravna soproga. To, da je hotel Franc Ferdinand zaradi nje štirnajst let po sklenitvi zakona izzvati cesarjev in vsega dvora srd, je bilo zmagovalje, ki ga je šestindesetletna, matronska zajetna žena hvaležno in pobožno občutila kot dragoceno plačilo za svojo zakonsko ljubezen in pobožnost.

Vendar si odpora proti potovanju ni dala izbiti iz glave. Čutila je, da ta odpor v bistvu povsod ostrza čuvstvu, ki tudi Franca Ferdinandu sili, da z nevoljo misli na manevre.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Spominjajoč se velikih dni

Nadaljevanje

Vendar vojna ni ostala, kakor se je pričakovalo na Dunaju, omejena samo na Avstrijo in na Srbijo. Rusija, da bi zavarovala svoje koristi in koristi Srbije, je naznanila mobilizacijo svoje vojske, nakar je Nemčija napovedala vojno Rusiji. Ob istem času je Nemčija napovedala vojno Franciji in ker je bila francoska meja dobro utrjena, je nemška vojska hotela čez belgijsko ozemlje, da bi napadla Francijo z boka; tako je prešla belgijsko nevtralnost. Ker so to nevtralnost garantirale velike sile, je Anglija napovedala vojno Nemčiji. V istem času je Japonska pristopila zaveznikom. Tako se je avstrijska objava vojne Srbiji razvila v svetovno vojno 1914—1918.

Regent Aleksander, ki je izvrševal vladarsko oblast od 11. junija 1914, je bil ves čas vojne vrhovni poveljnik srbske vojske, je že takoj ob začetku sovražnosti izjavil, da je ta vojna vojna za osvoboditev in zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so pod tujim jarmom. Srbska vlada je dala isto izjavo pred narodno skupščino v Nišu 7. dec. 1914.

Takoj v začetku vojne je avstro-ogrsko vojska vpadla v severovzhodni del Srbije. Toda v veliki bitki pri Ceru je srbska vojska v štirih dnevih pod vodstvom generala Stopa Stepanovića razkosala močno vojno cesarstva. Potem je prešla v Srem in osvojila del Srema, ko pa je Avstro-Ogrska spet zbrala močno vojsko, prešla čez Drino in vkorakala v Srbijo, je Srem ostal osamljen in vsa srbska vojska se je zbrala na zapadni meji.

Medtem, v oktobru, je začelo primanjkovati streliva in so se srbske čete začele umikati, avstro-ogrsko vojska je zavzela Valjevo in Beograd in prišla vse do Rudnika in Kolubare. V sredi novembra je začela prihajati municija iz Francije. Kralj Peter je odšel na bojišče in se osebno udeleževal bojev, da bi povzdignil moral vojske, ki je bila prizadeta zaradi umika. Pod poveljstvom generala Mišića so Srbi vnovič prešli v napad, razbili avstrijsko črto pri Rudniku, tako da se je napadalec naglo začel umikati iz Srbije, v največjem neredu. Po nekaj dnevih je srbska vojska zavzela Beograd in osvobodila vse srbske kraje. Avstro-Ogrska vojska v Srbiji je bila uničena.

Na bojiščih na tej črti je bi-

lo dolgo časa vse mirno. Ko pa so Nemci leta 1915 z velikim napadom odbili Ruše, sta nemški in avstro-ogrski generalni štabi sklenili uničiti Srbijo.

Glavne poteze načrta za ta napad so bile povezane s Turčijo in Bolgarijo in uničenje Srbije z njihovo pomočjo. Antanta je predložila zvezo z Bolgarijo in od Srbije celo zahtevala, naj ji odstopi važen del Makedonije. Bolgarija pa je že podpisala zvezo z Avstro-Ogrsko. Tako so septembra 1915 Nemčija, Avstrija in Bolgarija, število s štirikrat močnejšo vojsko napadle Srbijo s treh strani hkratu.

Zavezniki Srbiji niso mogli priskočiti na pomoč. Srbska vojska, čeprav je bilo vnaprej jasno, da bo podlegla, se je avstro-ogrski, nemški in bolgarski vojski hrabro uprla. Ko je po junaški bitki padel Beograd, je sovražnik prodril v Srbijo in osvajal pokrajino vsak meter posebej z neizmernimi žrtvami. Ko je številčno daleč premočnejši sovražnik odbil srbsko vojsko, se je morala pozimi umikati čez neprehodne albanске gore. Umik je bil tem težji, ker je moralo veliko število državljanov, žena in otrok zapustiti domovino skupaj z vojsko. Srbske begunce so pri umiku čez zasnežene albanске planine uničevali in desetkali lakota in napadi albanskih čet. Do polovice zmanjšana srbska vojska se je zbrala na Krfu, odkoder so jo poslali na solunsko bojišče, kjer so končno začele prihajati pomoči zaveznikov.

Ko je bila Srbija zavzeta, je Avstro-Ogrska zasedla zahod, Bolgarija pa jugovzhod. V času zasedanja je sovražnik podvrnil srbsko prebivalstvo strahnemu nasilju. Srbske čete so bile zaprte in odprle so se nemške in bolgarske. V krajih, ki so jih zasedli Bolgarije, je bilo prepovedano izgovarjati srbsko ime, srbske knjige so bile uničene; vse, kar je imelo kakršno, četudi najmanjšo vrednost, so odnesli in ukradli. Najstrašnejše pa je bilo, da se je po načrtu uničevalo srbski življenj v teh krajih. V topliškem okrožju je bilo po uradnih poročilih ubitih 20.000 oseb.

Ko se je srbska vojska uredila, je poleti 1916 vnovič stopila v borbo. V istem času ste se v Rusiji sestavili iz srbskih, hrvatskih in slovenskih ujetnikov dve diviziji dobrovoljcev. Obe diviziji sta se borili z Rusi proti Nemcem in Bolgarom, ko pa je njihovo bivanje v Rusiji postalo zaradi revolucije nepotrebno, ste prešli na solunsko bojišče. Ko se je leta 1918 začela velika ofenziva na francoskem bojišču, je srbska vojska s pomočjo Angležev in Francozov po tridnevni bitki po dpoveljstvom generala Bojovića prebila bolgarsko črto. Z nepopisnim junaštvom poded sovražnika, je srbska vojska v nekaj dnevih prodrla v notranjost vse do Skoplja. Bolgarska vojska se je predala in sprejela pogoje, ki so jih postavili zavezniki. Velik del bolgarske vojske se je v dveh skupinah vdal Srbom. Zmagoviti Srbi so nadaljevali z osvajanjem zemlje, kjer se je v ozadju avstro-ogrskak vojska še nekoliko upirala. 19 oktobra je bil Beograd osvojen in v enem mesecu je tako bila osvobojena vsa Srbija. Črna gora je bila osvobojena v istem času. V Avstro-Ogrski je bilo javno mnenje in prepričanje, da je vojna končana. V istem času je po vesteh o srbskih zmagah nastalo navdušenje med Hrvati. Kmalu so vsi Srbi, Hrvati in Slovenci iz Avstro-Ogrske izrazili svoje neomajeno zaupanje v svobodo in zedinjenje s Srbijo. Jugoslovani, ki so bili v inozemstvu so ustanovili odbor, ki je obvestil zaveznike o želji Srbov,

Hrvatov in Slovencev za osvoboditev in zedinjenje. Meseca maja 1917 sta predsednik odbora dr. Ante Trumbić in srbski premier Nikola Pašić na Krfu podpisala sporazum in načrt o novi državi Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ko je Bolgarija položila orožje in ko je srbska vojska s divizijami dobrovoljcev, Srbov Hrvatov in Slovencev, ki so se pridružile srbski vojski, stopila v Avstro-Ogrsko, je to pomenilo zlom monarhijske, avstrijske vojske, sestavljena iz enot, ki so se hotele osvoboditi, je zapustila bojišče in se vrnila domov. Povsod v Avstro-Ogrski je nastalo brezvladje in razširilo so se prevratna gibanja. Država je bila v popolnem razsulu, ko je srbska vojska prihajala v kraje, naseljene s Srbi, Hrvati in Slovenci.

V tem času so se povsod ustanavljala narodna veča in prevzela oblast v svoje roke. Hrvatsko narodno Vijeće je izjavilo, da prekinja vse odnose s Avstro-Ogrsko in razglasilo je sklep o zedinjenju Hrvatov in Slovencev s Srbi v skupni neodvisni državi. V istem času so Narodna Vijeća v Sarajevu in v Novem Sadu razglasila priključenje in zedinjenje Bosne in Vojvodine s Srbijo in podgoriška narodna skupščina je razglasila zedinjenje Črne gore s Srbijo.

1. decembra 1918 je prestolonaslednik Aleksander sprejel odposlanstvo Narodnega Vijeća iz Zagreba, ki ga je zaprosilo, naj v imenu kralja Petra sprejme naslov kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Tege dne je Regent Aleksander v imenu kralja Petra I. razglasil ob enoglasnem navdušenju naroda zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v svobodno in neodvisno državo.

ČERKEV IZ KAMENITE DOBE

Na zapadni obali Škotske nedaleč Glasgowa so našli v mestu Clydebank na presenetljivo arheološko najdbo. Odkopali so hram, v katerem so našli mnogo pokopanih in sežganih trupel iz kamenite in bronaste dobe. Odkrili so pet različnih vrst posod mnogo orodja in raznih kamnov, pa tudi različne druge ostanke. Najdišče ima obliko kroga in meri v premeru 180 m. Dobrih 60 m od središča so nedavno odkopali ostanke okroglega kamenitega zidu s premerom 13 m. V zid je bil vžidan velik kvader in na zunanji strani

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PREPOČA-MO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 2 narodnih pesmi.
Izdala Glasbena Matica v Clevelandu.
Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 30
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 30

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 45

Ferdo Juvaneč—12 MLADIH LET, moški zbori 30

Peter Jerab—OSEM ZBOROV (mešani in mešani) 30

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj hotel je sov;
Kam mi, tantje, drev v vas poldepo 30

OSKAR DEV:
Srečno, ljuba moja: Ko ptičica na tuje gre; Soči: Moj očka ma konjčka dva; Dobiv sem pšemce; Slovo; Je vplnilna luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurčeva 20
Hodi Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILJI MIRK in A. GROBING:
Vetrji; Pe gradnji 30

FERDO JUVANEČ:
Zjutraj 30
Slovenska 30

PETER JERAB: Pelin roča; VASILJI MIRK: Podoknja 30

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi št. 20
Le enkrat ho 20
Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira. (Holmar) 50
Orlovske himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Kari Adamič) 70
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 30

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 40
Dve pesmi. (Prelovec) za moški zbor in solo 25
Naši himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi. (Lahmar), II. svezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:
NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk 75
Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75
Sam šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:
Poduk za citre. — v sveski — (Kotljak) 2

ZA KLAVIR:
Buri pridejo. — Korčotica — 20
100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1

FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj 30

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ni so našli podrt steber, izvirajoč najbrž iz oltarja. Ko so steber očistili, so se prikazale na njem zanimive serpentske risbe, poslikane črno in rdeče. To je prvi primer, da so našli na angleških tleh lepo klesan in poslikan steber iz pravega

pravni časov. Mnogi najdeni predmeti so edinstveni in kažejo na visoko tehniko. Nekateri so nedvomno fetiši. To so glave goved; izklesane iz kamna. Hram ni imel strehe, iz njega se je odpiral pogled na nebo.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavi dr. F. J. Kern. Veznar. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjžico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjžici so vse pojasnili in anekdotični za naseljence. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trdn ves. Cena \$1.50
Zelo koristna knjžica za vsakega živinoorejca: opis raznih bolezni in zdravljenje; silka.

GOVEDOREJA. Spisal R. Zagvar. 148 strani. 8 slikar. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 strani. Cena 50c

MLEKARSTVO. Spisal Anton Perc. 8 slikami 188 strani. Knjžica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Veznar. Knjžica je namenjena v prvi vrsti na stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter solastvarstvo. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 138 strani. Cena meklo ves. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

Note

za PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

Po 35c komad:

- SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA
- PO JEZERU K O L O
- OHIO VALLEY SYLVIA POLKA
- TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ
- SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ
- DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLIJAJ
- ŽIDANA MARELA (polka)
- VESELI BRATCI (mazurka)
- BARČICA
- MLADI KAPETANE
- KO PTIČICA TA MALA ZVEDEL SEM NEKAJ

Po 25c komad:

- MOJA DEKLE JE SE MLADA
- Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York